

Sygn. akt XIII U 1595/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSR del. Anna Przesmycka</i>
Protokolant:	<i>stażysta Anna Gałęcka</i>

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy W. T.

przeciwko Dyrektorowi (...) w W.

o rozliczenie roczne emerytury policyjnej z tytułu przychodu osiągniętego w 2016 r.

na skutek odwołania W. T.

od decyzji Dyrektora (...) w W.

z dnia 8 marca 2017 r. nr (...)

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od odwołującego W. T. na rzecz Dyrektora (...) w W. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt XIII U 1595/17

UZASADNIENIE

Dyrektor (...) decyzją z dnia 8 marca 2017 r. dokonał rozliczenia rocznego emerytury policyjnej W. T.. W związku z nadesłanym oświadczeniem o łącznej kwocie przychodu osiągniętego w 2016 r. organ emerytalny stwierdził, iż w 2016 r. łączna kwota przychodu osiągniętego przez W. T. wyniosła 83.767,04 zł i przekroczyła wyższą kwotę graniczną przychodu ustaloną dla tego roku, tj. kwotę 63.243,30 zł, zatem osiągnięta kwota przychodu uzasadniała zmniejszenie jego emerytury w roku 2016 o kwotę 16.586,12 zł, stanowiącą 25% kwoty emerytury z rozliczanego roku.

W roku 2016 r. suma kwot emerytury, w wysokości przed dokonaniem zmniejszeń, potrąceń i egzekucji, stanowiła kwotę 66.344,56 zł. W roku 2016 r. kwota należnego ubezpieczonemu świadczenia wyniosła 49.758,44 zł. Do obliczenia kwoty należnego świadczenia organ emerytalny przyjął różnicę kwoty emerytury i kwoty, o którą to świadczenie winno być zmniejszone. W roku 2016 r. wypłacone ubezpieczonemu świadczenie wyniosło łącznie 66.344,56 zł.

W związku z powyższym, organ emerytalny uznał, iż ubezpieczony pobrał nienależnie świadczenie w kwocie 16.586,12 zł.

Od powyższej decyzji odwołał się W. T., wnosząc o jej uchylenie lub zmianę w całości oraz o zasądzenie od organu emerytalnego na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. Odwołujący się powołał się na brzmienie art. 49 i art. 50 ustawy zaopatrzeniowej i zakwestionował wyliczenia matematyczne organu emerytalnego poczynione w zaskarżonej decyzji i podkreślił, że podstawa wymiaru jego emerytury wynosi 10.699,04 zł, emerytura wnosi 61,80% podstawy wymiaru, czyli 6.612,12 zł, a 50% czyli maksimum potrącenia wynosi 3.306,00 zł. Zdaniem odwołującego się wysokość wypłacanej emerytury powinna wynosić 3.306,00 zł brutto, a nie 2.479,51 zł jak wskazano w decyzji z 10 lutego 2017 r. W jego ocenie zaskarżona decyzja skutkuje kolejnym obniżeniem wysokości świadczenia – o 25%, z czego wynika, iż będzie on otrzymywał emeryturę w wysokości 826,51 zł. W ocenie odwołującego się takie działanie narusza art. 140 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Dodatkowo odwołujący się podkreślał, iż jego przychody w latach 2013-2015 były uzyskiwane z tytułu wynagrodzenia za dzieła autorskie, a on uzyskał od pracowników organu emerytalnego informację, że przychody uzyskane za prace autorskie w rozumieniu ustawy o prawie autorskim nie wpływają na zawieszenie emerytury.

Organ emerytalny w odpowiedzi na powyższe odwołanie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotnej stawki minimalnej.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. T. nabył prawo do emerytury policyjnej na mocy decyzji z dnia 8 listopada 2006 r. Emerytura z tytułu ustalonej usługi wyniosła 58,61 %. Druk decyzji zawierał na odwrocie pouczenie o fakcie zmniejszenia świadczenia w przypadku osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, który przekracza 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. (decyzja k. 8 a.r.)

Od 1 grudnia 2016 r. wysokość miesięcznego świadczenia W. T. wyniosła 6.612,01 zł, a po potrąceniu składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 595,08 zł i zaliczki na podatek dochodowy w kwocie 631,00 zł wyniosła 5.385,93 zł. Emerytura wyniosła 61,80% podstawy wymiaru. (decyzja k. 14 a.r.)

W 2016 r. W. T. z tytułu zatrudnienia na Politechnice (...) otrzymał łączne przychody w kwocie 83.767,04 zł. (zaświadczenie k. 35 a.r.)

W 2016 r. łączna kwota przychodu osiągniętego przez W. T. wyniosła zatem 83.767,04 zł i przekroczyła wyższą kwotę graniczną przychodu ustaloną dla tego roku, tj. kwotę 63.243,30 zł, zatem osiągnięta kwota przychodu uzasadniała zmniejszenie jego emerytury w roku 2016 o kwotę 16.586,12 zł, stanowiącą 25% kwoty emerytury z rozliczanego roku.

W roku 2016 r. suma kwot emerytury, w wysokości przed dokonaniem zmniejszeń, potrąceń i egzekucji, stanowiła kwotę 66.344,56 zł. W roku 2016 r. kwota należnego ubezpieczonemu świadczenia wyniosła 49.758,44 zł. W roku 2016 r. wypłacone ubezpieczonemu świadczenie wyniosło łącznie 66.344,56 zł. (decyzja k. 36 a.r.)

Decyzją z 10 lutego 2017 r. wydaną w związku z potrąceniem z bieżącej wypłaty świadczenia nadpłaty policyjnej emerytury za lata 2013, 2014 i 2015 w łącznej kwocie 46.260,69 zł, organ emerytalny ustalił, iż od 1 marca 2017 r. wysokość miesięcznego świadczenia wyniosła 2.479,51 zł. (decyzja k. 31 a..s)

Zaskarżoną decyzją z 8 marca 2017 r. po uzyskaniu zaświadczenia od Politechniki (...) o wysokości otrzymanych przez W. T. w 2016 r. przychodów, dokonał rozliczenia rocznego świadczenia ubezpieczonego i uznał, iż pobrał on nienależnie świadczenie w kwocie 16.586,12 zł. (decyzja k. 36 a.r.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zebranych w aktach sprawy oraz w aktach rentowych. Dokumenty te nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia autentyczności i rzetelności sporządzenia wskazanych wyżej dokumentów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie W. T. jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Na gruncie niniejszej sprawy spornym było czy organ emerytalny w decyzji o rozliczeniu rocznym W. T. dokonał właściwych wyliczeń matematycznych. Sąd wskazuje bowiem, iż zakres rozpoznania i orzeczenia (przedmiot sporu) w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych został jasno wskazany w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 1 września 2010 r. (III UK 15/10), zgodnie bowiem z jego treścią, zakres rozpoznania i orzeczenia (przedmiot sporu) w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznaczony jest w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego determinowanego zakresem odwołania od tejże decyzji. Sąd mógł zatem jedynie dokonać analizy ustaleń znajdujących się faktycznie w zaskarżonej decyzji, nie zaś oceny prawidłowości zakwalifikowania przez organ emerytalny przychodu osiągniętego w latach 2013-2015 i w konsekwencji ustalenia przez ten organ kwot, o jakie W. T. w tych latach przekroczył kwoty graniczne, czy też wysokości potrąceń wyliczonych w decyzji z 10 lutego 2017 r. Zarówno decyzje dotyczące rozliczeń rocznych za lata 2013-2015, jak i decyzja z 10 lutego 2017 r. nie zostały przez W. T. zaskarżone, a w konsekwencji nie podważył on skutecznie ich ustaleń. Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 26 października 2011 r. (I CSK 771/10) sądy powszechne i Sąd Najwyższy są związane mocą wiążącą decyzji administracyjnej i nie są właściwe do autonomicznego oceniania kwestii uczestnictwa określonej osoby w postępowaniu administracyjnym i co za tym idzie odmiennego niż organ administracyjny określania adresata decyzji. W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy zaznaczył, że w postępowaniu cywilnym decyzje administracyjne korzystają ze specyficznego przywileju w postaci mocy wiążącej, co sprawia, iż sądy powszechne (i Sąd Najwyższy) związane są stanem prawnym stworzonym przez decyzje administracyjne. Sądy wiążą też domniemanie ważności tych decyzji. Jest to konsekwencja konstytucyjnego podziału władzy publicznej oraz uszczegółowienia tego podziału na gruncie kodeksu postępowania cywilnego przez regulację zawartą w art. 1 i 2 tego kodeksu.

W wyroku Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 3 marca 2004 r. (III CK 256/02) wskazano zaś, że wydana przez uprawniony do tego przez ustawę organ administracji publicznej, ostateczna decyzja administracyjna kształtująca stosunki cywilnoprawne wiąże sąd w postępowaniu cywilnym. W uzasadnieniu tego judykatu wskazano też, że związanie sądu decyzją administracyjną oznacza, że sąd nie może badać ani legalności, ani merytorycznej prawidłowości decyzji.

W konsekwencji przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie mogła być jedynie prawidłowość wyliczeń dokonanych przez organ emerytalny dotyczących rozliczenia emerytury policyjnej W. T. za rok 2016 r.

Zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016 r. poz. 708) w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, emerytura lub renta inwalidzka ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w przepisach art. 104 ust. 1a-6, ust. 8 pkt 1 i 2 oraz ust. 9 i 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 887), nie więcej jednak niż o 25 % wysokości tej emerytury lub renty inwalidzkiej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. W razie osiągnięcia przychodu, określonego w ust. 1, w kwocie przekraczającej 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, kwota emerytury lub renty inwalidzkiej ulega zmniejszeniu o 25 % jej wysokości. Przepisów ust. 1 i 3 nie stosuje się wobec osób, których emerytura stanowi 75 % podstawy jej wymiaru bez uwzględnienia podwyższenia z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą oraz wobec osób pobierających rentę inwalidzką z tytułu inwalidztwa powstałego wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą lub wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami bądź warunkami służby, z tytułu których przysługują świadczenia odszkodowawcze.

Na mocy art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, na zasadach określonych

w ust. 3-8 oraz w art. 105, w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6.

Zgodnie z komunikatem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie granicznych kwot przychodu dla 2016 r. stosowanych przy zawieszaniu albo zmniejszaniu emerytur i rent kwoty graniczne przychodu dla 2016 r. wynoszą odpowiednio:

1) 34 054,40 zł - co stanowi sumę kwot przychodu odpowiadających 70% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w wysokości:

-2726,80 zł - od 1 stycznia 2016 r. do 29 lutego 2016 r.,

-2846,90 zł - od 1 marca 2016 r. do 31 maja 2016 r.,

-2927,10 zł - od 1 czerwca 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.,

-2813,40 zł - od 1 września 2016 r. do 30 listopada 2016 r.,

-2838,60 zł - od 1 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.;

2) 63 243,30 zł - co stanowi sumę kwot przychodu odpowiadających 130% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w wysokości:

-5064,00 zł - od 1 stycznia 2016 r. do 29 lutego 2016 r.,

-5287,10 zł - od 1 marca 2016 r. do 31 maja 2016 r.,

-5436,00 zł - od 1 czerwca 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.,

-5224,80 zł - od 1 września 2016 r. do 30 listopada 2016 r.,

-5271,60 zł - od 1 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

W ocenie Sądu ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jasno wynika, iż w 2016 r. wyższa kwota graniczna została przez odwołującego się przekroczona o kwotę 20.523,74 zł, na co bezpośredni wpływ miało wliczenie do przychodu wynagrodzenia odwołującego się z tytułu zatrudnienia na Politechnice (...) w łącznej kwocie 83.767,04 zł

Zgodnie zaś z art. 49 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) oraz ich rodzin osoby, które pobierały świadczenia pieniężne pomimo istnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo ograniczenie ich wysokości, są obowiązane do zwrotu nienależnych im świadczeń, jeżeli były pouczone w formie pisemnej przez organ emerytalny o obowiązku zawiadomienia o tych okolicznościach.

Odwołujący się został pouczone w tym zakresie. Pouczenie znajdowało się na odwrocie druku decyzji przyznającej mu prawo do emerytury funkcjonariusza Policji. Odwołujący się nie kwestionował faktu otrzymania tej decyzji wraz z pouczeniem.

W oparciu o art. 50 wskazanej ustawy organ emerytalny dokonuje potrąceń ze świadczeń pieniężnych w wysokości i na zasadach określonych w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ze zgromadzonego w sprawie stanu faktycznego wynika, iż łączna kwota przychodu odwołującego się w roku 2016 przekroczyła ustaloną dla tego roku kwotę graniczną o kwotę 20.523,74 zł, co uzasadniało zmniejszenie emerytury ubezpieczonego w 2016 r. o kwotę 16.686,12 zł, tj. 25% kwoty wypłaconej mu faktycznie w 2016 r., tj. kwoty 66.344,56 zł. Kwota 16.586,12 zł jest zatem świadczeniem wypłaconym odwołującemu się w 2016 r. nienależnie, co uzasadnia konieczność jej zwrotu.

W konsekwencji obliczenia dokonane przez organ emerytalny należało uznać za prawidłowe. Dodatkowo Sąd wskazuje, iż odwołujący nie spełnia przesłanek wynikających z art. 41 ust. 4 powyższej ustawy, bowiem wskaźnik postawy wymiaru jego emerytury nie przekraczał 75%.

Mając na uwadze wskazane ustalenia, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Zgodnie z art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie.

Zgodnie z § 9 ust. 2 i § 15 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.) w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego stawki minimalne wynoszą 180 zł. Zgodnie zaś z § 15 tego rozporządzenia, zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Podstawę zasądzenia opłaty stanowią stawki minimalne. Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy.

W związku z powyższym, Sąd mając na uwadze nakład pracy pełnomocnika organu emerytalnego, orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

SSR (del.) Anna Przesmycka

(...)

(...)